

A decorative border of white and light grey floral and vine motifs is positioned on the left and bottom edges of a black background. The design includes swirling vines, clusters of small flowers, and larger, stylized leaves.

Magdalena o.p.s.

uvádí

Rigidní

vz.

Flexibilní

Vymezení obsahu přednášky

- Proč vlastně přinášíme téma dvou odlišných přístupů ke klientovi - rigidního a flexibilního?
- Časté neshody v našem týmu kolem klientů. Jedni druhé vnímáme v různých frakcích (např. řezníci x volnomyšlenkáři).
- Často se složitě dohadujeme nad pravidly, tj. nakolik na nich (rigidně) lpět a nakolik je možné je (flexibilně) ohnout.
- Rigidním budiž tedy přístup a postoj, který upřednostňuje skupinu a její funkčnost, flexibilním ten, který více zvažuje klientovu individualitu a jeho prospěch.
- V poslední době převládá v našem týmu přístup flexibilní a má svá úskalí!

Nezbytnost indiv. přístupu v terapeutické komunitě

- Individuální terapie je někdy potřebná k tomu, aby umožnila klientovi vůbec využít skupinu – klient může být tak křehký nebo zablokovaný úzkostí nebo se tolik bát agrese, že není schopný se efektivně účastnit skupinového terapeutického procesu.
- Často je individuální terapie nutná proto, aby zamezila klientovi odejít ze skupiny.
- Individuální terapie sleduje suicidální tendence u klienta nebo nadměrnou impulzivnost klienta.
- Individuální terapeut samozřejmě pomáhá krokovat léčbu, určovat její tempo.
- V individuální terapii také probíhá důležitá evaluace cílů s měsíčním odstupem.
- Intimnější a důvěrný prostor v individuální terapii někdy umožní klientovi otevřít těžký životní problém (trauma, sexuální orientaci aj.), který se ostýchá přinést rovnou do skupiny.

Orientace a překlad

Individuální terapeut by měl klientovi pomoci:

- Orientovat se v dynamickém procesu skupiny, aby se klient neuchyloval k reinterpetacím, k přílišnému a nekonstruktivnímu obviňování sebe či okolí.
- Najít odvahu se vrátit k situaci, které nerozuměl a zeptat se na reflexe okolí ať z řad skupiny či týmu.

Nutnost flexibilního přístupu

- S důležitostí individuální terapie souvisí individuální zohledňování jednotlivých klientů a jejich případů (duální diagnózy, odlišné rodinné zázemí, míra závislosti aj).
- U každého máme důvod někdy trochu ohnout pravidla.

Handwritten signature or initials in the bottom left corner.

Přílišná individualizace

- To však může vést k chaosu a nesrozumitelnosti intervencí.
- V horším případě to může vést ke zkreslení pravidel a kultury.
- Toto individuální zohledňování je také velmi náročné, např. na poradách to znamená, že se každý terapeut se cítí takřka povinen ke klientovi říct to své (a nedej Bože, aby měl výcvik odlišného směru než jeho kolega!).

V roce 2013 hustá síť terapeutických zařízení, které v současné době se nachází v ČR a celonárodní vyšší informovanost zapříčiňuje, že do komunit přichází klienti, kteří nejsou plně rozhodnutí abstinovat, jako tomu bylo za „Skálovských dob“. Je zjevné, že tedy přichází klienti s odlišnou schopností snášet nároky komunity. Práce s motivací je také předmětem právě individuální terapie.

Nedobrá praxe

- **Náš žurnál, který shrnuje uplynulou službu je plný popisů intervencí ke klientům, takže nulový prostor však věnuje skupinovým procesům, našemu přemýšlení o skupině jako dynamickému celku atd.**
- **Podobné je to s ranním předáváním služeb, jedna intervence ke konkrétnímu klientovi následuje druhou.**
- **Individuální terapie má v naší komunitě prostě vysoký post. Na základě všech možných výcviků, kurzů a škol se chceme realizovat jako psychoterapeuti a intervence na skupině nám už asi nestačí.**
- **V rámci této naší angažovanosti často zapomínáme vtáhnout do našeho uvažování, rozhodování a intervenování skupinu.**

Hranice a dynamika u obou přístupů

- Ujasněme si v týmu, kde leží těžiště naší práce, s jakými nástroji především pracujeme. Těžko se můžeme dostat k něčemu jinému, než k důležitosti skupinové terapie v komunitě, jejíž podporou je terapie individuální.
- Předpokladem pro kvalitní propojení obou přístupů je otevřená prostupnost informací z obou procesů
- Ujasněme si v týmu sporné okamžiky, v nichž může být účinnost skupinové terapie ohrožena terapií individuální.
- Individuální terapie musí akcentovat skupinový prostor jako prioritní. Přičemž v obojím jde především o to, jak se má klient „tady a teď“.
- Někteří klienti nejsou schopni přinášet materiál a podněty pro produktivní práci na nutných změnách a tak bohatá citová a interpersonální interakce ze skupiny je často velice podnětná a vytváří materiál pro individuální a skupinovou práci.
- Je dobré vědět (a pravidelně diskutovat) o tom, v jakém směru kdo stojíme a jak tento směr koliduje a či koresponduje se skupinovou terapií. Jaký je náš pohled na význam individuální terapie, jak se nám daří ho propojovat s tou skupinovou.
- V týmu je třeba podrobně sdílet informace o klientech a to jak při poradách, tak ve službě. Toto sdílení musí být o to aktivnější, dochází-li k přenosu a protipřenosu. Nezbytné je sdílet poznatky z individuálních supervízií.

1. Individuální terapie má v poslední době vysoký post. Na základě všech možných výcviků, kurzů a škol se chceme realizovat jako psychoterapeuti a intervence na skupině nám mnohdy už nestačí. Naše vzrůstající odbornost samozřejmě není ke škodě, ale nezapomínejme na komunitní kontext a na sílu skupiny.

2. Na druhou stranu vyhořelost nebo lenost týmu může být důvodem, kdy terapeut se nechce cítit za terapeutický proces spoluzodpovědnost.

3. Nezapomínejme, že bez pokory a důvěry v to, že skupina léčí, to nejde.

Děkujeme za pozornost

Děkujeme za pozornost

František Jírový a

jirovy@magdalena-ops.cz

Pavel Hanzal

hanzal@magdalena-ops.cz